

Agiunta a la communicaziun a las medias

Il sistem da las taglias da baselgia en Grischun

Per las taglias da baselgia stoi vegnir distinguì tranter la taxaziun da las *persunas naturalas* e quella da las *persunas giuridicas*:

- Las baselgias chantunalas e lur cumins-baselgia pon incassar ina taglia da baselgia da lur commembras e commembres, q.v.d. da las *persunas naturalas*. Entant che la baselgia refurmada dal chantun Grischun sco er ils cumins-baselgia refurmads e catolics fan diever da quest dretg, n'incassescha la baselgia catolica dal chantun Grischun naginas taglias da las persunas naturalas.
- Da las *persunas giuridicas* incassescha il chantun ina taglia da cultus. Questa taglia vegn incassada en procentualas da las taglias chantunalas sin il gudogn e sin il chapital. Il cussogl grond fixescha annualmain il pe da taglia; quel importa almain 9 e maximalmain 12 pertschient. Ils ultims onns è il pe da taglia vegnì fixà adina a 10,5 pertschient. Las entradas or da la taglia da cultus importan var 8 milliuns francs. Ellas vegnan surdadas a las duas baselgias chantunalas en proporziun da l'appartegnientscha da las persunas naturalas a las baselgias. L'iniziativa vul abolir la taglia da cultus.

Cura e pertge è vegnida introducida la taglia da cultus?

Il motiv per la taglia da cultus ch'è vegnida introducida l'onn 1959 è stada la situaziun finanziala precara da las baselgias chantunalas e dals cumins-baselgia. En differentas vischnancas eran las persunas naturalas gia engrevgiadas zunt fitg tras las taglias da baselgia. Tuttina n'era questa grevezza betg suffizienta per cuvrir il basegn finanzial da las baselgias.

Il titel da l'iniziativa n'è betg exact

Sche l'iniziativa vegn acceptada, na po il chantun betg pli incassar ina taglia da cultus da las persunas giuridicas. A quest resultat correspunda dentant il titel da l'iniziativa "Main taglia per il mastergn" mo per part e quai per il suandard motiv: Mastergns vegnan exequids mo per ina pitschna part en la furma d'ina persuna giuridica (cunzunt societads anonimas u ScRL). La gronda part dals mastergnants èn persunas cun activitat da gudogn independenta en la furma giuridica d'ina interpresa singula u d'ina interpresa da persunas (societat singula, societat collectiva u commanditara). Ma las persunas naturalas cun activitat da gudogn independenta n'èn betg pertutgadas da questa iniziativa. Sche l'iniziativa vegniss acceptada, na las distgargiass ella pia betg.

En il cas concret signifitga l'acceptaziun da l'iniziativa il suandard:

- La taglia da cultus vertenta scroda e la taglia da baselgia da las *persunas giuridicas* na po betg pli vegnir incassada.
- Las taglias da baselgia da las *persunas naturalas* pon vegnir incassadas vinavant, perquai ch'ellas n'èn betg l'object da l'iniziativa.
- Il chantun na po betg pajar contribuziuns per finanziar il cultus da las baselgias e da las cuminanzas religiusas. Dal cultus fan part cunzunt ils cults divins.
- Contribuziuns dal chantun a favur dal mantegniment dals edifizis ecclesiastics ch'èn d'impurtanza per la tgira da monuments resp. per la cultura èn admessas er vinavant.

Giurisdicziun dal tribunal federal

Las persunas natiralas pon sortir da la baselgia, sch'ellas na vulan betg pli pajar la taglia da baselgia. Las persunas giuridicas n'hant betg quest dretg. Ina part da la litteratura scientifica giuridica ha vis en quai ina violaziun da la prescripziun da l'egalitat giuridica. En sia giurisdicziun permanenta dapi l'onn 1878 ha il tribunal federal confermà la cumpatibilitad cun la constituziun da l'obligaziun da pajar ina taglia da baselgia per las persunas giuridicas, l'ultima giada l'onn 2010.

Cumparegliaziun interchantunala

En Svizra datti differentas soluziuns per incassar las taglias da baselgia da las persunas giuridicas. Ma i constat che la gronda maioritad dals chantuns incassescha ina taglia da baselgia da las persunas giuridicas. Mo en sis chantuns (AG, AR, BS, GE, SH e VD) na suttastattan las persunas giuridicas a nagina obligaziun da pajar ina taglia da baselgia ed en dus chantuns (NE e TI) è la prestaziun voluntara.

Motivs cunter l'aboliziun da la taglia da cultus

- L'aboliziun da la taglia da cultus avess consequenzas gravantas per las *baselgias chantunala*s. Tar la baselgia refurmada dal chantun Grischun crudass davent circa in terz da las entradas, tar la baselgia catolica dal chantun Grischun passa 90 pertschient. Questa gronda differenza resulta dal fatg che la baselgia catolica dal chantun Grischun n'incassescha naginas taglias da las persunas natiralas. Sche l'iniziativa vegniss acceptada, na pudess ins betg pli finanziar ina gronda part da las atgnas purschidas da la baselgia che sa chattan ordaifer il sectur da cultus. Pertutgads fissan tranter auter la lavur da giuventetgna sco er ils posts da cussegliaziun per dumondas da vita e da partenadi. D'agiuntar èsi che las baselgias chantunala na pudessan betg pli sustegnair differentas *instituziuns* chestattan a disposiziun a tut las persunas, independentamain da lur confessiun. En consequenza da quai fissan divers posts da cussegliaziun, sco per exempl la Caritas, pericitads en lur existenza.
- Cun sias incumbensas e prestaziuns *distgargian las baselgias il stadi*. Er per la societat adempleschan ellas *funcziuns socialas e caritativas* sco er *intermediativas* essenzialas. Da quai profitan indirectamain er las persunas giuridicas. D'agiuntar èsi che circa 80 % da tut las abitantas ed ils abitants dal chantun Grischun fan part d'ina baselgia chantunala e pia èn obligads da pajar la taglia da baselgia. Perquai èsi anc adina dretg ed impurtant che las persunas giuridicas prestian ina *contribuziun da solidaridad* en la furma da la taglia da cultus.
- Las duas baselgias chantunala na pajan per il mantegniment dal grond dumber d'edifizis ecclesiastics ch'èn impurtants istoricamain contribuziuns annualas da circa 2,2 milliuns francs. Senza la taglia da cultus fiss pericità il mantegniment da questi edifizis e stuess vegnir finanzià cun auters meds finanzials. Quests *monuments architectonics* èn ina part impurtanta da l'ierta culturala dal chantun e caracteriseschan ses maletg.
- Las *contribuziuns da gulivaziun* da la baselgia catolica dal chantun Grischun en l'import da circa 2 milliuns francs als circa 70 dals totalmain 125 *cumins-baselgia catolics crodassan davent*. Quai als *indebliss*.
- En cas d'ina aboliziun da la taglia da baselgia s'oppona a las *consequenzas finanzialas gravantas per las baselgias* mo ina *distgargia marginala* da las *persunas giuridicas*. Da las circa 12 000 persunas giuridicas na pajan circa 48 pertschient nagina taglia da cultus e circa 38 pertschient ina taglia da cultus da mo 200 fin 400 francs. L'aboliziun da la taglia da cultus gida pia mo minimalmain a meglierar la posiziun dal Grischun sco plazza economica. La taglia da cultus n'è pia betg in dischavantatg dal lieu per il Grischun.